

Pozměňovací návrh k návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek

1. Znění pozměňovacího návrhu

Bod 1. Za písm. o), odst. 1 § 28 návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek se doplňuje písm. p):

„Pro účely tohoto zákona se rozumí

p) skupinou sít' obchodních korporací, jednotek či jiných právnických osob, entit či uspořádání, přímo či nepřímo ovládaných skutečným majitelem¹; skutečný majitel není součástí skupiny pro účely výpočtu globální míry korporátního zdanění na základě účetních předpisů podle § 124, odst. 3, věty druhé;“

Bod 2. Text odstavce 2 § 104 návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek se nahrazuje následujícím textem:

„(2) Zadavatel je povinen požadovat od vybraného dodavatele, jenž je právnickou osobou, jako podmínku pro uzavření smlouvy:

- (i) předložení vlastnické struktury až po skutečné majitele¹ či není součástí takto zveřejněné vlastnické struktury jiné právnické osoby, nebo
- (ii) zveřejnění účetní závěrky nebo obdobného dokumentu o hospodaření obsahující údaje o obratu, zisku a daně ze zisku za příslušné účetní období² od všech osob, jež jsou součástí skupiny, jejíž součástí je osoba, s níž má být uzavřena smlouva, pokud uvedené údaje nebyly zahrnuty do konsolidované účetní závěrky či obdobného dokumentu jiné právnické osoby a rozděleny podle jednotlivých zemí.“

Bod 3. Současný text uvedený pod písm. c) odst. 1 § 122 se nahrazuje textem:

„dokladů uvedených v § 104, odst. 2.“

Bod 4. Za první větu odstavce 3 § 124 návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek se doplňuje následující věta:

„Zadavatel nesmí uzavřít smlouvu s dodavatelem, jenž je právnickou osobou, jež

- (iii) nepředložila svou vlastnickou strukturu až po skutečné majitele¹ či není součástí takto zveřejněné vlastnické struktury jiné právnické osoby, nebo
- (iv) nezveřejnila účetní závěrku nebo obdobný dokument o hospodaření obsahující údaje o obratu, zisku a daně ze zisku za příslušné účetní období² či údaje o této osobě nebyly zahrnuty do konsolidované účetní závěrky či obdobného dokumentu jiné právnické osoby a rozděleny podle jednotlivých zemí, nebo
- (v) je součástí skupiny, jejíž součástí je osoba, jež nepředložila nebo nezveřejnila některý z údajů uvedený v předchozím bodě (i) nebo (ii), a jejíž globální míra korporátního zdanění podle účetních dokumentů odpovídající podílu údaje o výši daně z příjmu za běžnou činnost a údaje o výši hospodářského výsledku před

zdaněním², případně u zahraničních právnických osob podílu údaje o výši daně ze zisku a zisku³, za příslušné účetní období, jež jsou obsažené v posledních zveřejněných dokumentech uvedených v předchozím bodě (ii), je nižší než 10 %, není-li tato skupina ve ztrátě.“

¹ § 4, odst. 4 zákona 253/2008 Sb., proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v platném znění

² Řádek 1 (daň ze zisku nebo ztráty snižená o výši odložené daně za předchozí účetní období) a řádek 15 (zisk nebo ztráta po zdanění) vzorového formuláře pro výkaz zisku a ztráty uvedený v příloze V či VI účetní směrnice 2013/34/EU.

³ Příloha 2 vyhlášky 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění, položka Výsledek hospodaření před zdaněním a položka Q. Daň z příjmů za běžnou činnost – splatná (Q.1.) či Příloha 3 téže vyhlášky, položka Výsledek hospodaření před zdaněním a položka L. Daň z příjmů za běžnou činnost – splatná (L.1.).

Bod 5. Za odstavec 4 § 124 návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek se doplňují následující dva nové odstavce 5 a 6:

„(5) Pokud dodavatel, jenž je právnickou osobou, přestane kdykoli v průběhu trvání smlouvy uvedené v § 124, odst. 3, věta druhá plnit podmínky uvedené tamtéž, nesmí mu být vyplaceno jakékoli finanční plnění podle této smlouvy do okamžiku, než prokáže opětovné plnění těchto podmínek. Dodavatel je povinen nahradit škodu, která vznikla v důsledku neplnění uvedených podmínek; této odpovědnosti se nelze zprostit či ji omezit.

(6) Trvá-li neplnění podmínek uvedených v § 124, odst. 3 větě druhé déle než šest měsíců, má zadavatel právo smlouvu s dodavatelem zrušit. Neučiní-li tak, může dodavateli, jenž neplní uvedené podmínky, poskytnout finanční plnění podle uzavřené smlouvy, nicméně musí zveřejnit důvody, proč nevyužil práva smlouvu zrušit. Dotčený dodavatel, včetně osob, jež jsou součástí majetkové struktury, se po dobu deseti let od data zveřejnění tohoto rozhodnutí nesmí účastnit soutěží o veřejné zakázky a nesmí uzavřít jakýkoli smluvní vztah s veřejnou institucí.“

2. Zdůvodnění pozměnovacího návrhu

V roce 2014 zveřejnila vláda Akční plán boje proti korupci na rok 2015, ve kterém se zavázala, že v průběhu roku 2015 připraví vládou určený rezort nebo rezorty návrh legislativního řešení problematiky rozkrývání nejasné vlastnické struktury obchodních korporací a zákazu státu obchodovat s těmito subjekty. Rovněž se v tomto dokumentu zavázala potírat nedůsledné dodržování povinnosti zveřejňování účetní závěrky povinnými subjekty v případech, kdy jsou smluvní stranou veřejnoprávní korporace¹.

¹ Akční plán boje proti korupci pro rok 2015, str. 13.

V květnu 2015 představila Transparency International Česká republika spolu se spolkem Lexperanto projekt TAXPARENCY směřující k rozkrytí vlastnických a daňových struktur společností se sídlem v ČR a potenciálně v celé EU (www.taxparency.eu). V dnešním globálním prostředí totiž představuje veřejná znalost toků, kudy proudí kapitál, základní kámen jakéhokoli moderního demokratického systému. Realita je ovšem taková, že veřejné orgány mají dnes jen velmi malé možnosti učinit si celkový obrázek o vlastnických a daňových strukturách rozsáhlých skupin společností. Riziko odhalení praktik vyhýbání se daňovým povinnostem, odklánění veřejných peněz, financování ekonomické kriminality stejně jako privatizace funkcí státu je tak velmi nízké, pokud se tyto praktiky provádějí prostřednictvím neprůhledných korporátních a daňových struktur.

Usnesení Evropského o zavedení transparentnosti, koordinace a konvergence daňových politik v Evropské unii ze 16. prosince 2015, jejímž spoluzpravodajem je i český europoslanec Luděk Niedermayer², obsahuje dvě doporučení, jež jdou stejným směrem jako principy návrhů TAXPARENCY. Doporučení C.3. (Protiopatření vůči společnostem, jež využívají daňové opatření) požaduje, aby společnosti, jež využívají agresivních daňových praktik, neměly přístup k veřejným prostředkům či veřejným zakázkám poskytovaných členskými státy či institucemi Evropské unie a rovněž jim byl zamezen přístup k určitým fondům EU. Doporučení A.2. poté navrhuje zavedení značky pro společnosti, jež nevyužívají nekalých daňových praktik. Získání evropské značky na základě podmínek definovaných na evropské úrovni by mělo být dobrovolné a mělo by být možné pouze, pokud by dané společnosti splnily požadavky na rámec podmínek stanovených národními či evropskými právními předpisy.

Hlavním kontrolním mechanismem navrhované úpravy transparentnosti vlastnické a daňové struktury společností či skupin společností získávající veřejné zakázky bude kontrola veřejností. Tato kontrola bude umožněna prostřednictvím taxparentní značky, kterou může jakákoli společnost získat, pokud prostřednictvím taxparentní internetové aplikace zveřejní svou vlastnickou strukturu až po konečné skutečné majitele a účetní závěrky nebo obdobné dokumenty, které uvádějí, kolik procent ze zisku daná společnost či skupina společností odvedla státu. Taxparentní internetová aplikace bude veřejná a díky interaktivnímu charakteru taxparentní značky si kdokoli bude moci zjistit informace o vlastnické a daňové struktuře společnosti, jež značku získala, jednoduchým „rozkliknutím“ taxparentní značky umístěné na domovské stránce dané společnosti či skupiny společností. Více informací o taxparentní značce lze nalézt na www.taxparency.eu

Předložený návrh provádí závazky vlády uvedené v Akčním plánu boje proti korupci pro rok 2015 a doporučení C.3. a A.2. uvedené ve zprávě Evropského parlamentu s doporučeními Evropské komise o zavedení transparentnosti, koordinace a konvergence daňových politik v Evropské unii.

² Usnesení Evropského parlamentu: Zavedení transparentnosti, koordinace a konvergence do politik v oblasti daně z příjmu právnických osob, 2015/2010/INL, 16.12.2015, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2015-0457+0+DOC+XML+V0//CS>

3. Odkaz na aktuální znění návrhu

Poslanecká sněmovna (tisk. č. 637)

<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=637>

Vláda (č.j. OVA: 898/15)

<https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORN9VSC8K3C>

§ 104

Další podmínky pro uzavření smlouvy

(2) **Zadavatel je povinen požadovat od vybraného dodavatele jako podmínku pro uzavření smlouvy předložení dokladů o jeho majetkové struktuře až po skutečné majitele podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.**

§ 122

Výběr dodavatele

- (3) Zadavatel odešle vybranému dodavateli výzvu k předložení
- a) originálů nebo ověřených kopií dokladů o jeho kvalifikaci, pokud je již nemá k dispozici,
 - b) dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy, pokud si je zadavatel vyhradil podle § 104 odst. 1 písm. a), a
 - c) **dokladů o majetkové struktuře dodavatele až po jeho skutečné majitele podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu;**

v takovém případě se postupuje podle § 46 odst. 1 obdobně.

Hlava XII

Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku

§ 124

(1) Po uplynutí lhůty zakazu uzavřít smlouvu podle § 246 jsou zadavatel a vybraný dodavatel povinni bez zbytečného odkladu uzavřít smlouvu.

(2) Vybraného dodavatele, který nesplnil povinnost podle odstavce 1, může zadavatel ze zadávacího řízení vyloučit.

(3) Zadavatel neuzavře smlouvu a vyloučí vybraného dodavatele, zjistí-li na základě dokladů podle § 122 odst. 3 písm. c), že byl ve střetu zájmů podle § 44 odst. 2 a 3.

(4) Smlouvu je zadavatel povinen uzavřít v souladu s nabídkou vybraného dodavatele, popřípadě upravenou postupem podle § 69 odst. 8.